

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva.

»Obrtni Vestnik«

izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno . . K 24
polletno . . » 12
posamezna številka . . » 1

Oficijelno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“ s sedežem v Laškem trgu
in slovenskih obrtnih društev.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Ponatis dovoljen le z navedbo vira.

Cene inseratom:

1/3 strani pri enkratni objavi
K 6, pri večkratnih objavah
primeren popust.
Za male objave enostopna
petitvrsta K 1.

Uredništvo in upravljanje:

Ljubljana, Dunajska cesta 20

III. letnik.

V Ljubljani, 1. marca 1920.

Štev. 5.

Ivan Rebek

je bil rojen 1. 1864 v Kamnju na Primorskem kot sin kmetijskih starišev. 13 let star je šel v Gradec, kjer se je v treh letih izučil ključavničarske obrti, potem pa je deloval kot pomočnik v raznih podjetjih na Koroškem in Kranjskem. L. 1894. otvoril je lastno obrt v Celju. Imel je velike težave z najetjem obratnega prostora kot »kranjski privandranec«; najel je že pet prostorov, pa so mu povsod zopet odpovedali, nakar mu je okoliška občina določila majhen prostorček v svojem poslopu na Bregu. Povodoma gradnje Narodnega doma bi moral prevzeti večja dela, za kakoršna pa odkazani obratni lokal ni bil primeren, in takrat se je bil Rebek že namenil, da zapusti Celje, ker se ni mogel razvijati, kakor je želel. Pokojni dr. Dečko je navel vse sile, da to prepreči, in se mu je res posrečilo pridobiti za Rebeka od nekega Ivana Matasek hišo v mestu, ki je še sedaj Rebekova last.

Že v Ljubljani je mladi Rebek sodeloval v rokodelskem društvu in na gledališkem odru; ko pa je prišel v Celje, je bil takoj znana oseba v vseh narodnih društvih. V Občeslovenskem obrtnem društvu, Delavskem podpornem društvu, Čitalnici, Sokolu, Celjskem pevskem društvu, Dramatičnem društvu, C. M. podružnici, povsod je zavzemal odlična mesta v odboru, povsod se je izkazal kot najboljši delavec, pod čegar inicijativo je društveno življenje postalo živahnije, prijetnejše. Rebek se je prvi potegoval v Celju za pravice slovenskega delavstva. Ko je celjski magistrat dovolil socijaldemokratičnim delavcem ob neki priliki sprevod po mestu z godbo in zastavo, zahteval je Rebek enako

pravico tudi za slovenske narodne delavce, pa tega seveda magistrat ni dovolil. Rebek, odkrit značaj, je ogorčen nad to krivico, magistratu zabrusil v obraz pristransko postopanje, pa je moral zato za 7 dni na ričet. Rebek ni v ničemer spremenil svojih nazorov in jednako, kakor pred 20 leti, tudi danes nastopa za pravice narodnega delavstva napram mednarodnim socijaldemokratom.

V dobi svetovne vojne je seveda tudi naš Rebek veljal kot »P. V.« in celjski magistrat se je zelo trudil, da mu na kakoršenkoli način zadrigne vrat. Ne le, da Rebek ni dobil nobenega vojaškega dela, še celo delavnico so mu rekvirirali in jo dali vojaštvu na razpolago. Le uljudnosti nekega častnika se ima Rebek zahvaliti, da se mu je odkazal v njegovi lastni delavnici majhen kotiček, kjer je mogel s par vajenci saj v mali meri vršiti svojo ključavničarsko obrt tudi med vojsko. Taka brezobzirnost njemu nasproti je Rebeku sicer pripravila nekaj sivih las, ni pa uklonila njegove trdne volje in telesne sile. Jezno je gledal, kako se v njegovi lastni delavnici dela za avstrijsko vojsko, pa tem marljivejše je v odkazanem kotičku sam delal — za Jugoslavijo.

Rebek se je vedno rad udejstvoval tudi na političnem polju in mnogokrat nastopil kot govornik na javnih shodih. Trikrat je kandidiral za državni zbor. Danes je med najdelavnejšimi člani mestnega gerentskega sosveta, je najmarkantnejša osebnost med celjskim prebivalstvom in najuglednejši mož med obrtništvo na Spodnjem Štajerju, predsednik kovinske in stavbene zadruge in že 16 let predsednik

Občeslovenskega obrtniškega društva v Celju, katero je vodil v najtežavnejših razmerah in ga spravil do današnjega zelo častnega ugleda.

Rebek se je leta 1897. oženil z gospodično Pepco Živortnikovo iz celjske okolice, ki mu je bila zvesta tovaršica v najžalostnejših urah Rebekovega celjskega bivanja in se danes z njim veseli jugoslovanske zmage. Tudi gospo vidimo kot zelo priljubljeno, zelo delavno in neutrudljivo članico in odbornico v raznih narodnih društvih in njene prireditve za CM podružnico niso nič manj znane, kakor od Rebeka upeljani Miklavževi in Martinovi večeri.

Iz zakona živi 6 otrok: 3 fanti, 3 hčerke. Leta 1897 je ustanovil Rebek v Celju zadrugo »Lastni dom« za zidanje delavskih hišič, l. 1898 pa Slovensko delavsko društvo. Če tega moža vidimo z njegovim značilnim nasmehom v obrtu se spomnimo besed: »Pa so ramena in pleča kot skale — naloži mu breme, nasilnik-tilnik ga nosil bo, ne bo se skrivil«. Te besede veljajo v polni meri za Rebeka. Udarjal je magistrat po njem, pa Rebek se ni skrivil, danes pa ga gledaj, kako ti stoji v sredini med bivšimi narodnimi nasprotniki, ki porablajo vsako priliko, da se mu približajo, in jim daje izkušene nasvete in jih sprejemlje v svojo obrtniško organizacijo. Nič maščevalnosti ne vidiš pri njem, le veselje nad svojo zmago.

Ustanovitev deželne zadruge tesarskih mojstrov za Slovenijo.

V nedeljo dne 22. februarja se je po inicijativi tesarskega mojstra g. Ravnikarja vršilo v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani posvetovanje v svrhu ustanovitve deželne strokovne zadruge tesarskih mojstrov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani. Posvetovanja se je udeležilo mnogo tesarskih mojstrov. Sklicatelj g. Ravnikar je po pozdravu in otvoritvi posvetovanja podal kratki pregled o predpripravljenem delovanju za ustanovitev zadruge zlasti o predpripravi, ki so se vršila pred 10 leti ter poročal:

Namen zakaj, da smo prišli danes semkaj, vam je gotovo znan, bodisi iz objave v časopisih ali iz posebnih vabil, katera so bila razposlana na vse, katere se je našlo v imeniku tesarskih mojstrov v bivši Kranjski in Spodnji Štajerski, na ozemlju, ki ima pripadati Jugoslaviji.

Radi manjkajočega imenika se tovarišem v bivši Koroški ni moglo poslati posebnih vabil, pač pa so oni gospodje tovariši lahko čitali v časopisih, katerim se je poslala tozadevna objava. Nadaile se ni poslalo posebnih vabil v po Italijanih zasedeno ozemlje.

V naslednjem naj Vam v kratkem podam poročilo o predelih, katera so se že sedaj izvršila v svrhu ustanovitve strokovne zadruge tesarskih mojstrov.

Mimogrede naj omenim, da se je za ustanovitev strokovne deželne zadruge v nekoliko drugačnem delokrogu delalo in sicer veliko delalo že leta 1910. Prošnja se je vlekla na podlagi zloglasnega birokratskega šimeljna, vrteča se krog vseh mogočih paragrafov in formalnostnih več let in izid je bil ta, da sem dobil nekega dne od deželne vlade obvestilo, da se radi te in te formalnosti prošnja za ustanovitev strokovne zadruge odkloni.

Tako je šla bivša Avstrija nam obrtnikom na roke.

Hvala Bogu, čas avstrijskega birokratizma je za nami in s tem tudi čas zatiranja in omalovaževanja, posebno naše tesarske obrti, katero je bivša Avstrija osrečila s posebnimi izjemami v naših pokrajinah.

Hitro, ko smo prišli kot svobodni Jugoslovani do sape, pričelo se je gibanje za ustanovitev že enkrat pokopane zadruge.

Ali dedščina stare Avstrije je bila v velikem neredu, nastale so po pisarnah in raznih referatih velike izpremembe, bivše deželne meje so padle, upeljeval se je nov način uradovanja i t. d. Težko je bilo dobiti orientacije v raznih poslih. Upoštevajoč omenjene okoliščine, smo z ljubljanskimi tovariši šele koncem pretečenega leta sklenili, da se storijo potrebni koraki v svrhu ustanovitve strokovne organizacije.

Določile so se glavne vodilne točke, po katerih naj bi se postopalo pri ustanavljanju zadruge.

Sredi novembra lanskega leta bil sem tozadevno z načelnikom zveze obrtnih zadrug, gosp. Franchetjem pri deželni vladi, pri referentu Dr. Rateju, ki nam je podal potrebna pojasnila, obljubil pri osnovanju zadruge od strani vlade vsestranske podpore, ter kar mogoče hitre rešitve vložene prošnje. Izjavil je med drugim tudi, da vlada sama stremi za tem, da se obrtniki organizirajo strokovno v zadrugah. Opozoril naju je ob tej priliki tudi na v uradnem listu izdano odredbo, po kateri se nudijo pri snovanju obrtnih zadrug obširne olajšave.

Sporazumno z tukajšnjimi tovariši in na navest gospodov, kateri imajo smisla in ljubezen do obrtnikov, izvršila so se zadnja predpela in sicer se je vabilo objavilo v časnikih ter se odposlalo po možnosti na posamezne tovariše.

To bi bilo moje kratko poročilo v predelih za ustanovitev naše strokovne zadruge, in prosim, da ga vzamete na znanje in vednost.

Na prošnjo pripravljalnega odbora je g. dr. Windischer, z jasnimi besedami naslikal položaj obrtnikov, zlasti pa važnost in gospodarski pomen tesarske obrti in o potrebi strokovne organizacije tesarskih mojstrov. Povdarjal je, da je vsak posamezen brez pomena, celokupnost pa doseže mnogo lepih in koristnih uspehov. Če nastopi združni načelnik, v imenu združnih članov, doseže vsekako drugačen uspeh, kakor pa posamezni obrtnik, ki stoji brez vsake obrtne organizacije. Združne vloge se pri oblastvih vse drugače upoštevajo, kakor pa od posameznikov. Izjava združnega lista ali glede spregleda dokaza sposobnosti, učinkuje na obrtne oblasti vse drugače, se jih povsod uvaža in upošteva, radi tega je želeti, da se organizacija tesarskih mojstrov za celo Slovenijo na podlagi združnih pravil čimprej izvrši.

Načelnik zveze obrtnih zadrug g. Francheti je izpregovoril o najvažnejših točkah združnih pravil, opozoril na pravice in dolžnosti združnih članov, kakor tudi na delokrog združnega delovanja, zlasti v katerih slučajih ima zadruga pravico do rekurza proti odločbam in odredbam obrtnih oblasti in je končno nasvetoval, da se naj izvoli nov pripravljalni odbor, katerega se naj pooblasti, da sestavi pravila, jih predloži obrtni oblasti v odobritev in v slučaju potrebe pravomočno zastopa koristi vseh tesarskih mojstrov v Sloveniji.

Tovariš Kukovec iz Celja je pojasnil razmere v organizaciji tesarskih mojstrov v bivši Štajerski in želi pojasniti, kaj se bode zgodilo z zadrugo tesarskih mojstrov, ki obstoji v Mariboru. Po tozadevnem pojasnilu se je soglasno sklenilo ustanoviti strokovno zadrugo za celo Slovenijo in se je izvolil pripravljalni odbor, obstoječ iz gospodov:

Načelnik Ravnika, načelnika namestnik Weisbacher, odborniki: Pust, Zakotnik in Kregar iz Ljubljane, Kukovec iz Celja, Ogrinc iz Brežic, Pavčič iz Voglja in Dornič iz Lancovega.

Koncem posvetovanja se je sklenila nastopna resolucija, ki se odpošlje ministrstvu za trgovino in obrt oddelek v Ljubljani in pa trgovski in obrtniški zbornici.

Na sestanku tesarskih mojstrov v svrhu ustanovitve deželne strokovne zadruge za Slovenijo v Ljubljani dne 22. februarja 1920. zbrani tesarski mojstri prosijo, da se v bodoče ne izdaja več omejenih tesarskih koncesij po § 6 zakona z dne 26. decembra 1893. in da se izpremeni tozadevni stavbeni red, kateri omogočuje izdajanje takih koncesij za bivše Kranjsko, ter se za celo Slovenijo prilagodi predpisom, ki so veljali za bivšo Štajersko.

Obrtni shod v Celju.

(Konec.)

Dr. Božič poroča o obrtnem kreditu. V prejšnjih časih, ko so obstojali cehi, ni bilo konkurence in tedaj tudi ne potrebe kredita, se je vse delalo le proti gotovini. Ko pa je nastopila obrtna svoboda, so prenehali cehi in obrt je krenila na moderno pot, začela se je razvijati moderno, pa so nastopile nove potrebe, nastopila je potreba večjih investicij a za to je vedno manjkalo mali obrti — denarja. Mala obrt ni mogla korakati z onimi podjetji, ki so imela dovolj denarnih sredstev na razpolago. Mala obrt vrh tega ni uživala dovolj ugleda in tedaj ni mogla dobiti z primerno lahkoto kredita, so denarni zavodi odklanjali prošnje male obrti. Malokdaj je majhen obrtnik dobil kredit za nabavo strojev, jekla in železa itd., ker dela navadno le z rokami, se redkokdaj poslužuje strojev. In če je dobil kredit, je bil to le menični kredit.

Rešiti moramo vprašanje kredita majhnemu obrtniku. To vprašanje se da najbolje rešiti po obrtnih zadrugah. Zadruga bi morale biti osnovane z majhnimi deleži, da bi lahko in bi morali biti člani vsi, tudi najmanjši obrtniki. Taka zadruga bi financirala svoje združnike, prevzemala njih izdelke in preskrbovala sirovine. Pa tudi država bi se morala zavzeti za kredit male obrti in podpirati ustanavljanje takih zadrug.

Tov. Franchetti poroča o obrtni zakonodaji. V naši državi so sedaj v veljavi razni obrtni zakoni in redi in sicer ima bivša Srbija svoj zakon, na Hrvaškem in Slavoniji je drugi obrtni zakon, v Bosni-Hercegovini je zopet drugačen red v veljavi in Sloveuija in Dalmacija porablja še stari avstrijski obrtni red. Iz tega nereda moramo ven, moramo dobiti enotni in moderni obrtni red ali zakon za celo državo. Čeravno je obrtni red v bivši Srbiji precej mlad, vendar je tudi ta danes že zastarel in bi ne bil v nobenem slučaju prikladen za celo državo. Oni obrtni red, ki je še v veljavi na Hrvaškem je pa star že nad 35 let. Avstrijski obrtni red, ki je pri nas v veljavi, so popravljali z raznimi naredbami in vendar ta red ne

odgovarja v nobenem oziru več. Tedaj si moramo prirediti popolnoma nov obrtni zakon na podlagi sedaj obstoječih in sicer tako, da vzamemo iz vseh teh redov le najboljše in najprimernejše. Izkušenj imamo dovolj in tedaj bomo tudi lahko sestavili obrtni zakon, ki bo odgovarjal današnjim časom in današnjemu položaju obrtnega stanu.

Obrtni zakon je življerska potreba za obrtnika in zato moramo sodelovati, se ne sme delati obrtni zakon brez nas.

Nato je govoril tajnik Saveza hrv. obrtnika, tov. Čupak. Če hočemo obrtnemu stanu priboriti ugled in vpliv na javnost, se moramo primerno organizirati. Med obrtniki ne sme biti nikake razlike, ne strankarstva, ne nesloge. Le v slogi je naša moč, le v združenju bomo dosegli svoje cilje. Za nas ne smejo obstajati stranke, za nas so izpremembe v vladah brez pomena, ne smemo govoriti, da nas vlada ta ali oni, nego zavedati se moramo, da se vladamo sami. Mi hočemo le povzdigo obrti a tega ne dosežemo s politiko in s političnimi strankami.

Stavi nastopni predlog. Osnovati moramo urad, kateri bo zbral vse podatke o vseh obrtnih organizacijah in društvih v celi naši državi. Nadalje bi imel ta urad nalogo, da izvrši vse priprave za veliki obrtniški shod vseh obrtnih organizacij. Urad bi naj imel svoj sedež v Beogradu, ker so tam vse naše državne upravne oblasti, s katerimi bi imel vedno opravka. V tem uradu bi morala imeti vsa tri plemena po enega uradnika. Ta urad bi nadzorovale beogradska, zagrebška in ljubljanska zveza obrtnih zadrug. Troške tega urada bi pokrivalo solidarno vse tri zveze.

Nato je govoril sekretar Saveza zanatlija u Beogradu, Pavle Kara-Radovanovič. Povdarja, da je združila obrtnike na tem shodu ena misel. Obžaluje, da se radi zadržkov ni moglo vdeležiti več odposlancev tega zborovanja in da niso prišli z izdelanimi poročili radi prekratkega roka. Opozarja svoje tovarišev zborovalce, da so naši skupni sovražniki vedno slabo govorili o Srbiji in Srbih, so nas označevali za balkanske divjake. Hudo nam je bilo slišati tako obrekovanje, ali verovali smo, da pride dan, ko bode te spoznali, da je bilo le obrekovanje in laž. Naše sile smo žrtvovali za našo osvobojenje in ujedinjenje, zato je naša obrt res nekoliko zaostala, ali naložili smo svoje sile dobro, naša svoboda je glavnica, ki nam bo donášala tisočere obresti. Strinja se s predlogom tov. Čupaka.

Tov. Stojanovič pravi, da danes, ko se vse organizira, se morajo tudi obrtniki. Obrtni stan je v naši mladi državi tisti temelj, na katerem se bo zgradila naša bodoča industrija, važen činitelj, ki daje državi znatne davke za njene potrebe. Sprejeti moramo takoj izvrševalni odbor, kateri bode sistematski izvrševal naloge, katere je navedel tov. Čupak. Izogibati se moramo politike in političnih strank, ker s tem se izognemo neslogi in razcepljenosti. Mi pa se hočemo zediniti, hočemo braniti in ojačiti naš obrtni stan. Zato naj ostane politika daleč od naših vrst, ker bi nam le škodila. Vsak se naj za svojo osebo priključi stranki, katera mu je ljuba. Tudi med obrtniki dobite monarhiste, komuniste, republikance, potem liberalce, klerikalce, socialiste, radikalce, samostalce in tako naprej in vendar smo se zedinili, da delujemo na ideji naših stanovskih koristi. Če bomo pa vganjali politiko v stanovskih zadevah, tedaj bo nastala nesloga v naših vrstah in razšli se bomo

kot rakova deca. Tudi nisem za to, da bi se borili za lastne zastopnike v državnem predstavništvu. Vse naše delovanje osredotočimo na izvenparlamentarno delo, da s tem prisilimo merodajne činitelje, da se bodo ozirali na nas in z nami računali.

Tov. Matijašec, pročelnik mj. organizacije S. h. o. v Vel. Gorici predlaga, da se namesto enega urada ustanovijo trije in sicer v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani, da ne bo potrebno za vsako malenkost obračati se v Beograd. Vsi trije uradi pa bi naj delovali složno in po enem načrtu. Spomni se tudi agrarne reforme in opozarja na to, da so po deželi obrtniki navadno tudi poljedelci in kot taki imajo pravico do zemlje. Zato bi se naj tudi pri agrarni reformi ozirali na obrtnika.

Tov. Šulhof, delegat mj. organizacije S. h. o. iz Belovara govori podrobno in izčrpno o obrtnih šolah. Tudi na Hrvatskem in v Slavoniji ne odgovarjajo te šole svojemu namenu.

Inž. Turnšek govori o potrebi vajenških domov, internatov in posebnih strokovnih tečajev. S temi bi odtegnili učence ulici, jih izobrazili in pripravili za eksistenčni boj, da bi bili v stanu danes ali jutri si ustanoviti lastni dom in bi bili tako koristni člani družbe. Ker ni možno povsod ustanoviti internatov in potrebnih šol, zato priporoča potovalne učitelje, kateri bi za vajence vzdrževali tečaje.

Z vladno pomočjo bi se morale ustanoviti tudi nabavne zadruge. Potreba take zadruge je tim večja, ker se danes naše potrebščine nahajajo v rokah verižnikov, navijalcev cen in podobnih ljudi.

Govorili so še razni govorniki o različnih predmetih. Vsi predlogi so bili enoglasno sprejeti in smo je že priobčili v našem Vestniku.

Izvolil se je tudi izvrševalni odbor, kateri mora izvesti vsa predmeta za ustanovitev centralnega urada v Beogradu.

Izvoljeni so bili: Ivan Rebek v Celju, Engelbert Franchetti v Ljubljani, Blaž Zupanc v Laškem, Ignacij Založnik v Celju, Franjo Mihojkovič in Ivan Čupak v Zagrebu, Podgajski Venceslav v Varaždinu, Matijašec Stepan v Vel. Gorici, Stojanovič Milan, Mirkovič Dobrovoje, Genič Tanasije, Radosavljevič Milorad, Dr. Stojanovič Mihajlo, Nikolič Izidor, Matič Lazar, Barič Ljubiša, Pavle Kara-Radovanovič in Markovič Milae, vsi iz Beograda, Fink Stjepan iz Djakova.

Predsednik Ivan Rebek se zahvali vsem vdeležnikom za vdeležbo, poročevalcem za temeljita poročila, pa se nadeja, da bo današnji zbor imel obilo uspeha in da se bomo v kratkem zopet sešli na shodu, da pretresamo svoje stanovske zadeve. Naš bodoči shod naj bo veličastni kongres, ki naj bode manifestacija našega obrtnega stanu za naše ideale. Pozdravlja vse tovariše in brate in jim zakliče: »Na skorajšnje svidenje — na obrtnem kongresu.

Popoldne ob peti uri se je vršila prva seja izvrševalnega odbora, ki se je konstituiral, kakor sledi: Predsednik Ivan Rebek, tajniki Anzelmo Lesnik v Zagrebu, Ignacij Založnik v Celju in Tanasija Genič v Beogradu. Urad se bo zval »Osrednja pisarna za pripravo obrtniškega kongresa v Beogradu«. V urad mora poslati vsaka zveza po enega uradnika. Troške krijejo vse zveze solidarno. Dr. Mihajlo Stanojevič, sekretar zanatske zbornice v Beogradu je šef pisarne in prejema in odpira dopise.

Dopisi.

Cene za kovanje konj. V št. 1—2 Obrtnega Vestnika z dne 15. januarja se čitajo cene za podkovanje, katere so določili kovači Ljubljanske okolice. Ne da mi pa miru, moram se vprašati, kje da se kupuje v Ljubljani železo tako po ceni, da je mogoče izdelovati nove podkove za cene, katere so navedene. Pri nas je cena železa tako visoka, da ni mogoče se držati teh cen. Prosim da mi tovariši ne zamerijo. Hočem jim povedati, koliko stane pri nas železo, in koliko stane blago za eno podkovo. 1 kg železa za potkove stane danes K 7 45 do K 8 80. Da vidimo, kako se kovači bogatijo, napravim majhen račun. Za eno podkovo št. 0, potrebujem 0 48 klg. železa po sredni ceni à 8 K je 3 84, eden oprimež stane 37 vin. 6 žeblov stane 24 vin. 0 5 kg oglja 50 vin. skupaj 4 K 95 vin. Za eno podkovo št. 4 potrebujem 0 92 kg železa à 8 K je 7 36 eden oprimež stane 60 vin., 8 žeblov stane 56 vin. 0 5 kg oglja 50 vin. skupaj 9 K 02 vin. Po tem računu po naših cen železa, bi kovaški mojster z enim pomočnikom zaslužil za delo podkove in kovanje ene noge pri št. 0 K 1 05 pri št. 4 K 0 88 vin. od te malenkosti pa še mora potrošiti plačo pomočnika, najemnino, davek in odškodnino za orodje, tako da za hrano mojstra in njegove družine sploh nič ne ostane. Mislim da to zadostuje in tovariši previdijo, da tako ni mogoče napredovati. Prepričan sem tudi da se v Ljubljani blago za našo obrt ne kupuje ceneje kot pri nas. Kot ustanovitelj združenja kovaških mojstrov za okraje Celje, Gornigrad, Laško, Šmarje, Vranksko sem na vprašanje pripravljen naznaniti cene, po katerih so pri nas določene za polkove.

Franz Koschler,
kovaški mojster Celje.

Obrtne oblasti podpirajo verižnike. Od občin kakor tudi od okr. glavarstev se iztavlja verižnikom legitimacije z poklicom »trgovec«, medtem ko je ta gostilničar ali lesni trgovec ali trguje z živino, navadno pa je verižnik brez obrtne pravice. Če se tak »trgovec« pelje po železnici in najde pri njemu straža večjo množino kakoršnekoli robe, se dotični skaže z legitimacijo kot trgovec in se pelje mirno naprej. Pod takšnimi pogoji ni mogoče nikdar odstraniti verižništva, draginja in pomanjkanje delavne sile mora od dne do dne rasti, ker vsak uvidi, da se zasluži z verižništvom več kakor z delom. Nadalje kupujejo verižniki v enem mestu blago, si dajo napraviti račun na ime enega trgovca v drugem mestu se pri straži izkažejo, da nesejo za omenjenega trgovca v drugem mestu in so zopet prosti. Istotako nosijo v žepih obrtne liste svojih sorodnikov ali znancev. Umestno bi bilo, da se stvar na merodajnih mestih na ta način uvede, da se pri izdaji legitimacij pazi, če ima dotični obrtno pravico. Legitimacija bi morala biti s sliko.

Naši shodi in zborovanja.

Redni občni zbor »Obrtnega društva za Laški okraj s sedežem v Trbovljah« se vrši dne 21. marca točno ob 14. uri (2. uri popol.) v šoli Trbovlje II. Dnevni red priobčimo v osebnih vabilih.

Ustanovitev klobučarske produktivne in nakupovalne zadruge v Celju. Kakor se je v zadnji številki Obrtnega vestnika poročalo, si ustanovi klo-

bučarska zadruga svojo nakupovalnico. Ta se je na izvanrednem občnem zboru dne 10. februarja 1920 ustanovila. Kot načelnik in vodja je izvoljen tovariš Lambert Chiba, Celje. Odborniki: Plazotta Franc, Ptuj; Topolšek Franc, Konjice; Pretner Ivan, Braslovče; Šribar Franc, Celje; Bernik Franc, Višnagora; kot revizorji: Šmigovc Ivan, Šoštanj; Debelak Ivan, Slov. Gradec; Lekše Josip, Mozirje. Vpisnina se je določila na 100 K, delež pa na 1000 K. Vsak ud lahko prevzame tudi več deležev, ter se pri razdelitvi blaga tudi isti upoštevajo. Ker smo s to ustanovitvijo storili važen korak za napredek klobučarske obrti, se vabijo vsi tovariši, kateri še do danes niso pristopili nakupovalnici ter vplačali deleže, da to čimprej storijo, ker več je deležev vplačanih, tem lažje in boljše deluje nakupovalnica za vsacega člana. Dragi tovariši! Ako pomislite, kakšen pomen in važnost ima ta produktivna in nakupovalna zadruga za nas klobučarske mojstre, se ne bode branil nihče pristopiti tej zadrugi. Nakupovalnica misli in hoče delovati z malim dobičkom, kvečjemu 5%, ter povrniti stroškov, ne pa kakor gotovi izkoriščevalci, ki prodajo na debelo klobuk po 400 K čeravno ga stane 120 K. Naša pravila so tako urejena, da si ustanovimo lahko s časom svojo tovarno in na ta način postanemo neodvisni od inozemstva. Nadalje se je sklenilo, da se vplača za obrtno zadrugo letni prispevek 44 K in sicer se 20 K vplača za klobučarsko zadrugo, 24 K pa za Obrtni vestnik, kateri se bode vsakemu članu redno dostavljal ter prinašal vsa poročila in druge važne stvari našega stanu. Kdor je že znesek po 20 K vplačal, naj pošlje še 24 K, drugi kateri pa še dolgujejo letni prispevek, naj vpošljejo 44 K v roke tov. načelnika Ivan-a Šmigovc v Šoštanju. Da se zmore točno delovati, se prosi za hitro poravnavo letnega prispevka.

Ustanovno zborovanje pomočniškega zbora »Deželne Zveze dimnikarjev« se vrši v nedeljo, dne 7. marca 1920 ob 8. uri v obrtni šoli v Ljubljani.

Zadružno zborovanje »Deželne Zveze dimnikarjev za Slovenijo« se vrši nedeljo, dne 7. marca 1920, ob 10 uri v obrtni šoli v Ljubljani.

Razno.

Uradne ure pri Centralni upravi podružnici v Ljubljani so od 5. marca naprej za stranke od 11. do 14. ure.

Obrtniške potrebščine. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima za oddati 3 kompletne aparate za avtogensko varenje. Nadalje ima tudi ponudbo za večjo množino špiralnih svedrov za obdelovanje železa. Kovinarji, ki se interesirajo za ta material naj se priglase ustmeno ali pismeno pri omenjenemu uradu.

Kupim spalno opravo. Ponudbe na Upravništvo Vestnika.

Kolektivna obrtna zadruga za pol. okraj Radovljica ima dne 28. marca 1920 pomočniško preizkušnjo ob 8. uri dopoldan v pisarni načelnika. Vsi zainteresirani naj se pravočasno javijo. Načelstvo.

Poziv obrtnikom!

Obrtniki, ki izvršujejo zlatatarsko, urarsko, tapetniško, sedlarsko, jermenarsko, vrvarsko, sodarsko, lončarsko ali brivsko obrt v Sloveniji se naprošajo, da v svrhu ustanovitve strokovnih deželnih zadrug sporoče svoje naslove na načelstvo »Deželne zveze

obrti v Ljubljani«. Zadeva je važna in nujna radi tega je treba, da se za vse omenjene obrti, ki so sedaj včlanjeni pri kolektivnih zadrugah, ustanove strokovne zadruge za celo Slovenijo, da bode za vsako obrt lažje dobiti potrebnih sirovin in drugih pripomočkov.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

»Slovenskega obrtniškega društva v Ljubljani«

ki se vrši

na praznik Sv. Jožefa, dne 19. marca t. l. dopoldan ob 9. uri v Drž. obrtni šoli I. nadstr. učilnica št. 16.

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsedstva.
2. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Proračun za leto 1920.
6. Določitev članarine za leto 1920.
7. Volitev odbora:
 - a) predsednika, b) podpredsednika,
 - c) predsednika društvenega sodišča,
 - d) deset odbornikov in 10 namestnikov,
 - e) dva računski preglednika.
8. Sklep glede obrtne nadaljevalne šole v Ljubljani.
9. Sklep glede osemurnega delavnega časa.
10. Raznosterosti.

Če občni zbor ob 9. uri ne bode sklepčen se isti vrši eno uro pozneje ob vsakem številu navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Listnica upravištva.

Naš poziv in naša prošnja do tovarišev, ki so zaostali z naročnino še za leto 1919, je imela do sedaj obilo uspeha, ker je plačalo skoraj polovica tovarišev. Prosimo še enkrat ostale tovariše, ki se še niso odzvali naši prošnji, naj nam pošljejo malenkostno naročnino 9 K za leto 1919. Ob enem tudi prosimo, da nam pomagata in nam pošljeta naročnino tudi za leto 1920. Tovariši! Ne izgovarjajte se, da nimate denarja ali ne časa za čitanje svojega stanovskega glasila. Stanovski list je največje važnosti za nas in naš stan. Težki boj bijemo za svoj obstanek, nevredne so še gospodarske razmere in nerešena številna gospodarska vprašanja. Pri reševanju teh moramo sodelovati, ščititi moramo svoje koristi, zastopati svoje misli in zahteve, a to nam je mogoče le, če imamo svoje strokovno in stanovsko glasilo. Nihče izmed vas ni v takem položaju, da bi lahko rekel: meni ni treba ničesar več, meni je vse prav. Zato pa tudi nihče izmed nas se ne sme odtegniti sodelovanju, vsi moramo delati, vsi moramo podpirati in naročiti si »Obrtni Vestnik«. Le tedaj bomo dosegli svoje cilje, če smo vsi brez izjeme složni v delu za izboljšanje svojega položaja in za koristi obrtnega stanu. Naše potrebe in naše zahteve ne poznajo strank, zato nas strankarstvo ne sme ločiti, je sovražnik obrtnega stanu, kdor hujska kot strankar tovariša proti tovarišu.

Izdajatelj konzorij »Obrtnega Vestnika«.
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.

Slovenci potrebujemo list, ki bi bil veliko cenejši kakor dnevnik, ki bi pa moral s svojim točnim poročanjem popolnoma nadomeščati dnevnik. Tem zahtevam in potrebam ustreza

„DOMOVINA“.

Od novega leta naprej izhaja »DOMOVINA« trikrat na teden in sicer: ob ponedeljkih, sredah in petkih. Trikrat pošiljana stane mesečno samo 3 K.

Uprava »DOMOVINE« je preskrbela, da prinaša list poleg pregledov vseh dogodkov tudi izvirne domače, zagrebške, beogradske in druge najnovejše brzojavne in telefonske vesti.

Mesečno, četrt-, pol- ali celoletno naročnino je pošiljati na naslov: Upravišтво »DOMOVINE« Ljubljana, Sodna ulica št. 6.

Zahtevajte »DOMOVINO« na ogled.

Klobučarski pomočnik

dober pripravljalec, dobi trajno službo. Plača po dogovoru. — Ponudbe na

Lambert Chiba, Celje.

Iščem pomočnika

za vsa kolarska dela.

Plača po dogovoru. — Nastop takoj.

ANTON KRAŠOVEC, kolarski mojster

Črnomelj, Kranjsko.

24-1 **ANTON TONEJC & Comp.**

Maribor, Mlinska ulica št. 23, Slovenija.

Kupuje in prodaja vse vrste deželnih pridelkov.

Glavna zaloga za Štajersko in Koroško.

Rogaške kisle vode vseh vrst vedno v zalogi.

24-2

Ponudite

2-2

suhe deske

po 1/2 3/4 1 in 2 coli

kupi nekaj vagonov
HERMAN PESING, Mitrovica.

Trgovska špedicijska in komisijska deln. družba

BALKAN

3-2

Spedicija. Uvoz. Izvoz. Komisija.

Trst Ljubljana Maribor Ekspozitura Dunaj

Tel. int. 20-30 Tel. int. 366

Tel. int. 375

Öpenring 21

Naslov za brzojavke:

Tekoči račun pri Jadranski banki:

„BALKANSPED“.

Ljubljana, Maribor, Trst, Dunaj.

Prevažanje blaga. Mednarodni transporti. Nabiralni vozovi na vse strani.

Selitve s patentnimi vozovi. Špedicije vseh vrst. — Carinska agentura.

I. ljubljansko javno skladišče

Lasten tir spojen s troom južne železnice. Sprejemanje blaga v skladišče. — Carine in užitnine prosta skladišča. — Površina skladišč preko 25.000 m².

Orodje za vse svrhe

12-12

Furnirje

2-2

bukove, hrastove in brestove v debelosti 1/2 in 1 mm, bukove, orehove, javorjeve (ptičji javor), mahagonijeve, palisandrove in topolove v debelosti ca 3—4 mm, vse pohištveno okovje in ključavničarsko blago za pohištvo, medene karnise, amerik. samozvijalci, drogiče za zagrinjala itd.

dobavlja

HERMAN PESING

tovarna pohištva, Mitrovica.

Raznovrstno železnino, orodje za obrtnike in poljedelske stroje

priporoča stara domača tvrdka

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1. 24-11

Čevljarska zadruga z o. z. v Žireh

— nad Škofjo Loko —

izdeluje vsake vrste

od priprostega do najfinejšega izdelka ter prevzema v izvršitev vsako količino po naročilu točno, solidno in po sedanjim razmeram primernih cenah. Izvoz vsepovsod.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila. 24—11

MATIJA PERKO

stavbeni in pohištveni mizar v Zg. Šiški
pri Ljubljani, Celovška cesta 24—11
vporablja v svojem obratu samo najboljše blago.

Izvršitev točna. — Cene zmerno. — Za izvršena dela se jamči.

F. K. KAISER, puškar

12-8 Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

priporoča svojo bogato zalogo pušk kakor tudi druge potrebščine za lov in ribji lov.

Srečko Potočnik

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6, I. nadstropje.

Razpošilja za celo Jugoslavijo
kroje za krojače in šivilje,
ki si žele novih, modernih krojev.

Poslati je treba le mero in dobi se v
najkrajšem času obleko, površnik, plašč,
kostum ali krilo moderno napravljeno.

— Kroj po meri. —

24—16

Pravi firnež

v priznano najboljši in zanesljivi kakovosti.

Vse vrste barv, suhih in olj-
natih, barve za obleke, mavec
(gips), mastenec (Federweiss),
strojno olje, prašno olje, kar-
bolinej, steklarski in mizarski
klej, pleskarske, slikarske in
zidarske čopiče, kakor tudi
druge v to stroko spadajoče
predmete

ima še vedno v zalogi trdka

A. Zankl sinovi

— Ljubljana. —

☞ Ceniki se sedaj ne pošiljajo. 20—11

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3,

je imela koncem leta 1918 vlog K 80,000.000
in rezervnega zaklada . . . » 2,000.000

Sprejema vloge vsak delavnik.

Hranilnica je pupilarno varna.

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem
proti 4% in proti 1% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov

ima ustanovljeno 24—15

— Kreditno društvo. —

Westinghouse
Watt
Kremenzky
Metax
Eksport & Import

24-11

Svetlo

Baterije žarnice vseh tipov
elektroin. predmeti
Gen. rep. za krajstvo SHS
Janko Pogacar Ljubljana Mesni trg 25

Stavbeno inženirsko podjetje
in tehniška pisarna

Ing. dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženier.

Ljubljana, Hilšerjeva ulica št. 7.

Specijelno slavno podjetje za betonske, železo-
betonske in vodne zgradbe. 12-11

Izraba vodnih sil.

Prevzema v izvršitev vse stavbe stavbeno inženirske
stroke in izvršitev vseh tozadevnih načrtov. Zastopstvo
strank v tehniških zadevah. Nasveti itd.

Drogerija

I. C. Kotar

Ljubljana

Wolfova ulica št. 3.

24-17

Fotomanifaktura

I. in največja jugoslovanska tovarna
za barvanje, kemično čiščenje, pranje
in svetlo-likanje perila.

Barva

vedno vsako-
vrstno blago,

čisti

obleke,

pere

vsakovrstno perilo
in hodi brezplačno
na dom iskat,

svetlo lika

ovratnike, zapestnice, srajce.

Jos. Reich.

Tovarna: Poljanski nasip štev. 4.

Podružnica: Šelenburgova ulica 4.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Nujna dela se takoj izvršujejo.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica: K 30,000.000.—. Rezerva
nad K 10,000.000.—.

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana,
Metković, Opatija, Split, Šibenik, Trst, Zader.

Ekspozitura: **Brzjavni naslov:**
Kranj. Jadranska.

Sprejema: vloge na knjižice, vloge na tekoči
in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.
Rentni davek plača iz svojega.

Kupuje in prodaja: menice, devize, vred-
nostne papirje itd.

Izdaja: čeke, nakaznice in akreditivne na vsa
tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na
blago ležeče v javnih skladiščih; daje trgovske
kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: borzna naročila in jih izvršuje naj-
kulantneje. 12-6